

A woman in a white lace blouse and dark skirt stands on a ship's deck, looking down. A large sailing ship is visible in the background on the water.

SVĚTLA
NA LABI

MIRIAM GEORG

ROMÁN

SVĚTLA
NA LABI

Original Title: ELBLEUCHTEN
Copyright © 2021 by Rowohlt Verlag GmbH, Hamburg

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Michaela Řeřichová, 2023
Cover © Martin Kopecký, 2023
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3166-4 (pdf)

SVĚTLA NA LABI

Hanzovní rodinná sága

MIRIAM GEORG

přeložila Michaela Řeřichová

Mojí mámě

*Vždy je tu touha, která unáší,
a zásada slušnosti, která umravňuje.*

GUSTAVE FLAUBERT

1. ČÁST

Hamburk 1886

PROLOG

Oči té ženy se leskly jako v horečce. Lokty si razila cestu davem. Po tváři jí stékal pot, šaty měla roztrhané a plné skvrn od sazí. Jednou rukou za sebou táhla dívenku s červenýmnosem, druhou si tiskla k boku nemluvně.

Alfred Karsten ji spatřil jako první. Hledal svou dceru, očima bloudil od jedné hlavy k druhé a mezi pohupujícími se klobouky dam a cylindry pánů se snažil najít Lilyiny zrzavé vlasy. Když se setkal s pohledem té ženy, trhl sebou. Podle toho, jak na něj upírala své plannoucí oči, okamžitě poznal, že je její hněv namířený proti němu. Na okamžik se zarazil a se zachmuřeným výrazem přemýšlel, co může chtít. Bylo očividné, že nepatří k hostům. Vylezla přímo z bahna čtvrti Gängeviertel, bída z ní byla doslova cítit. Zděšené pohledy přítomných a odstup, který si od ní drželi ti, kteří si jí včas všimli, mu jeho domněnku potvrdily. Už už se chystal otočit a dát pokyn, aby ženu diskrétně odvedli, pevně přesvědčen, že se tady, uprostřed vybrané společnosti ocitla jen náhodou, když vtom dotyčná štouchla do zad dámu ve fialových šatech s turnýrou, protože jí stála v cestě. Dáma zalapala po dechu, málem upustila slunečník a Alfred se v tu ránu vzpamatoval. Ta cizí žena právě veřejně napadla jednu z nejznámějších komerčních radových v Hamburku. Trestní oznámení by ji bez soudu poslalo do vězení. Skutečnost, že to riskovala, že si zřejmě ani neuvědomovala, co udělala, naznačovala, že s tou ženou není něco v pořádku. Vypadala nemocně, vyšinutě.

Stále z něj ani na okamžik nespustila oči.

Tělem mu projelo lehké zachvění a zježilo mu chlupy na rukou, jako by byly zelektrizované. Svou ženu Syltu, která k němu zmateně vzhledla, instinktivně postrčil kousek za sebe a pak kývl na Franze.

Synovi stačilo pouhých pár vteřin, aby pochopil situaci. Aniž by mu z tváře zmizel klidný výraz, křikl strohý rozkaz směrem k přístavním dělníkům, kteří byli na tento den najati jako ostraha. Muži stáli v řadě za pódiem s rukama složenýma za zády a bez hnutí se dívali přímo před sebe. Tři z nich se okamžitě oddělili od formace a vykročili k ženě. Než ji však stačili chytit, začala křičet. „Karstene! Můj muž se z tvé lodi vrátil jako mrzák. Sedm dětí bez otce. Všichni chcípnete v bídě. Deset let pracoval pro rejdařskou společnost a pak ho vyženete jako prašivýho psa!“

Jeden z mužů chytil křičící ženu kolem pasu a snažil se ji odtáhnout, zatímco ostatní ji izolovali od davu. Pustila dívku, škrábala a křičela a pokoušela se ho kousnout. Nemluvně jí přitom málem vypadlo z náruče. Muž ji hrubě chytil za vlasy a volnou ruku jí zkroutil za zády. Když pochopila, že nemá šanci, náhle změnila tón a z vřísnotu se stala zoufalá, úpěnlivá prosba. „Prosím! Jak máme přežít?“ zvolala. „Můj muž potřebuje práci! Moje děti zemřou.“ Jako by chtěly potvrdit její slova, začaly obě dvě hlasitě plakat.

„Odvedte ji!“ zavrčel Franz, zároveň se však povzbudivě usmál do davu a kývl na dalšího dělníka, který okamžitě přispěchal, aby ostatním pomohl. Muž na nic nečekal, popadl dívku, přehodil si ji přes rameno a odnášel ji pryč. Ostatní chytili za ruce ženu a táhli ji za ním. Brzy už nebyl její zoufalý křik ani pláč dětí ve vzrušeném šepotu davu slyšet.

Alfred si diskrétně otřel kapesníčkem čelo. Mohlo to dopadnout i jinak. V podobných situacích bylo dobré mít po ruce Franze, který se nikdy nerozpakoval tvrdě zasáhnout. Smířlivě se usmál na přítomné. Zdálo se, že jsou sice trochu rozrušení, ale nikoli ohromení. Každý z nich už podobnou situaci zažil a věděl, že na tom incidentu nenese žádnou vinu. Na okamžik mu hlavou prolétla myšlenka, že ta žena měla pravdu. Pravděpodobně zemře hladu. Stejně jako její děti. Nemluvně už vypadalo víc mrtvé než živé. Když se otec nemohl postarat o obživu, nezbyvalo jí nic jiného než poslat starší děti zebrať, což mohlo sotva nasytit devítičlennou rodinu. Žili v krutém světě, v krutém systému, ale on ho nevymyslel. Měl snad každému ze svých

zaměstnanců vyplácet nemocenské dávky? Při té směšné myšlence si tiše odfrkl. To by byla jeho zkáza! Tyto nespravedlivé situace zkrátka neměly řešení, žena se bude muset, stejně jako mnoho jiných, podrobit svému osudu. A přesto... Něco na té dívence, která se jí držela za sukni, ho nenechávalo klidným. Zvláštním způsobem mu připomínala Lily, ten bojácný, ale zvědavý pohled, drobné pihy na nose. Zavrtěl hlavou, jako by chtěl myšlenku setřást, a sám sebe překvapil, když se zničehonic otočil k synovi a pošeptal mu do ucha: „Dej pokyn, ať té ženě vyplatí padesát marek jako odškodné!“

Franz nehnul ani brvou, ale pohled, kterým na jeho slova reagoval, byl plný nevěřícího údivu. „Zbláznil ses?“ zasyčel.

„Prostě to udělej!“ Alfred neměl náladu diskutovat. Otočil se, ale Franz ho hrubě chytil za rukáv. „Když jí něco dáme, brzy se připlatí všichni!“

Na okamžik zaváhal. Byla to oprávněná námitka. „Dobrá. Dostane ty peníze, jen když nikomu neřekne, odkud je má. Pokud za námi někdo přijde a bude se na ni odvolávat, budu požadovat okamžité vrácení. To by ji mělo umlčet!“

Franze to neuklidnilo. „Otče, to je naprosto nesmysl...“

„Prosím, udělej, co říkám!“ Alfredův ostrý tón nepřipouštěl žádný odpor. Jeho syn měl v dohledné době převzít podnik, a tím i jeho celoživotní dílo. Teď však ještě rozhodoval on.

Franz se na něj naposledy nevěřičně podíval a pak se neochotně otočil, aby předal rozkaz.

Alfred si tiše povzdechl a spočinul pohledem na Titanii. Ta loď byla pastvou pro oko, nemohl by být pyšnější. Tradičně vyrobená, a přesto vybavená nejmodernější německou technologií. Spuštění na vodu už absolvovala v Liverpoolu, kde ji postavili, ale křest musel proběhnout tady, na hamburských vodách, s hamburskými tradicemi.

Loď byla ozdobena řetězem signálních vlajek od přídě přes vrcholky stěžňů až na zád, modro-bíle pruhovaná vlajka společnosti Karsten byla vztyčena a na přídi visel velký květinový věnec. Vše bylo připraveno. Byl tu jen jeden problém: chyběla kmotra. Bez ní

ceremonie nemohla začít. Vytáhl kapesní hodinky a nervózně se na ně podíval. Už tu měla dávno být.

Kde se Lily tak zdržela?

Lilyina ruka spočívala nehybně na papíře. Z pera na stránku spadla kapička inkoustu a vytvořila tam modrou slzu. Na okrajích, kde vlákna papíru narušila povrch kapky, se mírně rozpila. Ale Lily si toho nevšimla. Hleděla do prázdna a zamyšleně vraštila čelo, takže se jí nad nosem objevila vráska, které její matka s láskou říkávala myslitelská.

Vzduch nad Hamburkem se třpytil, obloha byla nekonečný modrý oceán. Zdálo se, že se nad městem vytvořila tepelná kupole, která dusila sebemenší pohyb v jeho útrebách. Dokonce ani voda Alstery, na kterou Lily viděla od psacího stolu, se netřpytila v malých vířivých obrazcích jako obvykle. Řeka se líně táhla jako zelenomodré zrcadlo.

Barvy vody, těžká vůně popínavých růží za oknem a podivné ticho rozprostírající se nad městem vyvolávaly v Lily téměř bolestivý pocit, který jí způsoboval svírání na hrudi. Ten pocit znala. Často ji přepadal v parných dnech, kdy byl vzduch prosycen sladkým nádechem léta. Obzvláště intenzivní byl o večerech, kdy sedávali s matkou a Michelem na terase a vzájemně si předčítali. Už několik minut hledala slovo, kterým by ten pocit popsala. *Touhu* už škrtila. To nebylo přesné. Ani *melancholie* nebyla tím, co hledala. Bylo to něco podobného, ale ona chtěla najít dokonalé slovo, které bude odrážet její pocit co nejvěrněji. „Pokud dokážete několika málo větami vyjádřit přesně to, co cítíte, pak umíte psát!“ říkávala vždycky paní Finkeová, její bývalá učitelka. A Lily si to vzala k srdci.

Jenže se jí to prostě nedařilo.

Napsala *předtucha* a se svrštělým obočím pohlédla na písmena nakloněná mírně doprava. Ani to nebylo zcela výstižné, ale něco pravdy na tom bylo. Cítila se, jako by na něco čekala, jako by v sobě

vzduch nesl příslib budoucnosti. Přesto slovo energicky přeškrtna. Poloviční pravdu nepotřebovala, chtěla, aby to bylo přesné.

O několik týdnů později jí při listování stránkami přeběhne mráz po zádech. Ve stínu událostí získalo toto slovo zcela nový význam.

V tuto chvíli ale nepopisovalo nic víc než radostné očekávání dlouhého, horkého léta, ve kterém chtěla především psát. Psát a číst. A tančit. A líbat se. Možná ne nutně v tomto pořadí. To ale určoval Henry. Byl neustále tak korektní, tak přísně dodržoval pravidla, jako by na tom závisel jeho život. Oficiálně se směli vídat jen ve společnosti, a místo aby tuto zásadu obešel a tajně jí dělal návrhy, jak se očekávalo, striktně trval na jejím dodržování. Někdy ji skoro až trochu štvalo, jak málo se jí snaží dvořit. Ano, už se jeden druhému zaslíbili, dokonce byli i oficiálně zasnoubení. Ale to přece neznamenalo, že už jí teď nebude psát dopisy a dávat pocit, že je krásná a žádoucí. „Ty už mě bereš jako samozřejmost!“ vyčetla mu jednou a on se na ni vyděšeně podíval a slíbil, že se polepší. Nápravy se pak skutečně dočkala – v podobě čokolády a básně.

Čokoláda a básničky nebyly špatné, na semináři se s nimi dalo rozhodně pochlubit, i když Henry tu báseň nenapsal sám, ale opsal ji od Brentana. Brentanovy básně byly na její vkus příliš líbezné. Toužila po vzrušujících polibcích v hale a romantických nočních schůzkách, na které se musela vyplížit z domu, jako v knihách, které jí tajně půjčovala Berta a ona je schovávala na poliče za Goethem. Ale Henry na takové věci prostě nebyl. Když pomyslela na to, že ho dnes uvidí na křtu lodi, usmála se. Byla zamilovaná, o tom nebylo pochyb. Chtěl ji vyzvednout, ale byl zaneprázdněný studiem medicíny, zanedlouho ho čekala promoce. Klidně mohla jet i s Franzem. Její rodiče vyrazili už před více než dvěma hodinami, před slavností se konala recepce v Alsterských arkádách a Lily tam s nimi nechtěla jít. Recepce jí připadaly příliš nudné. Když teď přemýšlela o křtu, najednou si uvědomila, že už tu sedí nějak moc dlouho. Byl nejvyšší čas se přichystat!

Stojatý vzduch v místnosti způsoboval, že se ze škvír linu silný zápach koberce a starého dřeva, a dával tušit, jaké horko bude na

křtu, který se konal venku, a pokud se nepletla, bez možnosti ukrýt se ve stínu. Raději by si tedy neměla nanášet pudr, jen by jí stékal po tvářích. Stejně už na to neměla čas. Při pohledu na stojací hodiny v chodbě se zděsila a spěchala k prádelníku. Ještěže už jí Seda dnes ráno vyčesala vlasy. Ze složitého účesu se jí uvolnilo jen několik zravých loken, které bylo potřeba vrátit na své místo. Byla to zbytečná práce, protože stejně zase vyklouznou, jakmile se Lily pohne. Její nové šaty visely naškrobené a voňavé na skříni. Vrhla na ně mrzutý pohled. V bílé barvě vypadala bledě a trochu strašidelně. Pokaždé měla pocit, že se v té látce ztrácí. Ale otec na tom trval. „Kmotra musí vypadat co možná mladě a nevinně. A co to může lépe podtrhnout než bílé krajkové šaty?“

Se sponkou mezi rty bleskově vyskočila ze županu a zazvonila na zvonek vedle postele. „Sedo, mám zpoždění!“ zavolala do chodby, v naději, že je Seda třeba někde poblíž. Rychle zazvonila ještě jednou. Najednou jí došlo, jak *velké* zpoždění ve skutečnosti má. Franz tu bude každou chvíli a ona ještě není ani z poloviny hotová.

V košilce se posadila před zrcadlo, sáhla pro růž a ve spěchu nanesla na tváře trochu červené barvy. „Sakra, to je moc!“ Vypadala, jako by měla horečku. Namočila hadřík do misky s vodou a třela si obličej. Nijak si tím ale nepomohla, červeň se jí teď na tváře lepila v mokřých šmouhách. Rychle hadřík otočila a suchým koncem co nejsilněji drhla barvu z tváří. Když byla hotová, drobné lokny podél obličeje se tyčily do výšky jako zelektrizované a tváře jí žhnuly. „Ještě štěstí, že dnes nemusím řečnit před téměř stovkou lidí,“ řekla svému odrazu v zrcadle a usklíbala se. „Ale počkat! Ono to je dnes!“ Povzddechla si a odhodila hadřík do kouta. Jak se to mohlo stát, měla přece tolik času. Celé dopoledne! Jako vždy, když seděla u psacího stolu a z myšlenek se stávala slova, ze slov věty a z vět postavy a příběhy, si čas prostě dělal, co chtěl. Zkapalněl, rozplynul se, a když Lily vzhledla a myslela si, že uběhla jenom chvilíčka, už tam nebyl.

Pohledem zabloudila ke svému novému klobouku. Kousla se do rtů. „V žádném případě!“ prohlásil otec. „V jakýkoli jiný den, ale ne na křest!“ Lily věděla, že to myslí vážně. Byla pravda, že ten klobouk

byl celkem odvážný. Velký a tmavě zelený, s obrovským pohupujícím se perem a širokou stuhou s puntíky. Extravagantní a rozhodně nápadný, podle nejnovější módy, která se jejímu konzervativnímu otci z principu nezamlouvala, ať už vypadala jakkoli. Ale Lily ten klobouk milovala. A její tváři by poskytl trochu stínu. Zatímco ještě uvažovala, zda se může odvážit neuposlechnout otcův příkaz, vešla dovnitř Seda. „Máme zpoždění, vid?“ zeptala se a vzala do ruky korzet, který ležel připravený na posteli.

„Velké!“ Lily nechala spadnout spodní prádlo na zem, zvedla ruce a postavila se před Sedu tak, aby jí ho mohla obléknout. Podle nejnovější módy byly ušity nejen šaty, ale i korzet. Byl dlouhý, stlačoval břicho a vytvářel klenuté boky, ňadra a hýždě. Už jak ho Seda držela v rukou, vypadal strašně těsně a nepohodlně. Lily si ho nejprve na chvíli vyzkoušela a po několika minutách požádala Sedu, aby ho zase rozvázala, protože si v něm připadala jako v kleci. Bylo jí záhadou, jak v něm má přežít takový úmorný, parný den. Hlavně si nesmí zapomenout lahvičku s čichací solí, aby z pódia nespadla do davu.

„Pro krásu se musí trpět!“ poznamenala Seda, když viděla v zrcadle Lilyin ztrápený výraz, a povzbudivě se na ni usmála.

Lily stiskla rty, přikývla a přidržela se sloupku postele. Komorná co nejsilněji zatáhla za šňůrky, které k Lilyinu tělu přitlačily pružinové ocelové kostice a vykouzlily jí moderní vosí pas. Lily při každém utazení zavrávala a cítila, jak se jí čím dál víc stlačují střeva. Měla pocit, jako by měla v žaludku obrovský kámen.

Seda vytáhla krejčovský metr a se soustředěným výrazem ho omotala Lily kolem pasu. „Padesát tři centimetrů.“ Spokojeně pokývla.

„Takhle by sis mohla na náročích vydělat slušné peníze!“ ozvalo se za ní.

Lily se otočila. Ve dveřích stál Franz. Díval se na ni s mírně pohrdavým výrazem. Sediny tváře okamžitě pokrýl ruměncem a komorná stydlivě sklopila oči. Lily věděla, že se jí její starší bratr líbí, a dokonce je do něj trochu zamilovaná. On ale jako vždy předstíral, že v místnosti vůbec není.

„Šarmantní jako obvykle!“ utrousila Lily a on posměšně cukl koutkem úst.

„Koně jsou zapřažení. Musíme vyrazit.“

„Vždyť vidíš, že ještě nejsem hotová!“

„Měla jsi celý den čas.“

„Ano, ale potřebuju ještě chvilku. Však oni beze mě nezačnou.“ Jako vždy, když mluvila s Franzem, se do jejího tónu vkradla uštěpačná podrážděnost.

Její bratr se opřel ve dveřích a pohlédl na hodiny v hale. „Takže ty na sebe chceš nechat čekat všechny hosty? Typické. Země se zkrátka točí kolem Lily Karstenové.“ Povytáhl obočí. „Máš ještě pět minut. Koně stojí na slunci,“ prohodil nevzrušeně, ještě jednou odměnil pohrdavým pohledem její ňadra deroucí se z korzetu a byl pryč.

Lily za ním zasyčela hrubou nadávkou, po které sebou Seda šokovaně trhla. „Jako by ho ti koně zajímali! Chce mě prostě jen zahanbit.“ Za pět minut to nemohla stihnout ani náhodou. Musela se obléknout do šatů a vlasy také ještě neměla hotové. „To si netroufne...“ zašeptala, ale zároveň jí bylo jasné, že si nejen troufne, ale dokonce si vychutná, že může odjet bez ní a ztrapnit ji před celým světem. Chvilku horečnatě přemýšlela. „Sedo, honem utíkej dolů a řekni Agnes, ať mi Toni zapřáhne drožku. Franz pojedje beze mě, vím to!“

Seda okamžitě upustila metr a vyběhla ze dveří. Lily tam chvilku bezradně stála, uvažovala, který úkol by mohla zvládnout bez pomoci, a nakonec se rozběhla k zrcadlu, aby si upravila vlasy. Už po několika vteřinách jí ale bylo jasné, že je to beznadějně. Vlhkost vzduchu byla příliš vysoká a kadeře se kroutily do všech stran. Frustrovaně hodila vlásenky zpátky do misky. V tom okamžiku zaslechla otevřeným oknem kopyta koní na štěrk. „Cože? Vždyť ještě ani neuběhlo pět minut!“ vykřikla a spěchala na balkon. Zahlédla už jen Franzův cylindr a jeho zlomyslný úšklebek, když jí krátce zamával z okna kočáru, který vyjížděl z brány a sjížděl dolů po Bellevue. Lily zlostně kopl do zábradlí a cukla sebou, když jí nohou projela ostrá

bolest. „Ty parchante!“ křikla za ním, ale kočár už mezitím zmizel za stromy v aleji.

Po jedné noze doskákala zpátky do pokoje. „Sedo! Kde vězíš?“ volala zoufale. Teď už si musela ale doopravdy pospíšit.

O patnáct minut později sbíhala Lily Karstenová po velkém schodišti v hale. Na tvářích měla pořád ještě trochu moc růže, ale byla dokonale zašněrovaná a upravená. Její pas v bílých šatech vypadal, že se při prvním neopatrném pohybu zlomí. Když se na sebe naposledy podívala do zrcadla nad krbem, přiběhla k ní hospodyně Agnes s ustaraným výrazem ve tváři.

„Lily. Máme problém!“ volala. Pak se zarazila a její pohled se posunul vzhůru. „Ale já myslela... Tvůj otec přece zakázal... ten zelený klobouk...“ Jako vždy, když nebyl nikdo nablízku, Lily tykala.

„Ano, já vím, nešlo to jinak! Potřebuji mít zakryté vlasy.“ Lily, která se na poslední chvíli přece jen rozhodla pro vzpouru a už teď toho litovala, rychle mávla rukou, aby ji Agnes ještě víc neznejistila. „Jaký máme problém?“

„Ten kůň kulhá,“ oznámila jí hospodyně s pohřebním výrazem. „Toni si toho všiml až teď. S drožkou se nedá jet.“

„Cože?“ Lily na ni vrhla zděšený pohled. Před očima jí tančily malé tečky a ona se musela na chvíli přidržit zábradlí. To ten korzet, pomyslela si a v rámci svých možností se zhluboka nadechla a zase vydechla. Nebo myšlenka na netrpělivé hosty z hamburské smetánky, kteří na ni čekali v tom palčivém vedru. „To nemůže být pravda!“ zalapala po dechu.

„Co budeme dělat?“ Agnes ustaraně spráskla ruce. Vždy když byla rozrušená, vypadala jako načepýřená slepice. Lily se vzpamatovala, zhluboka se nadechla a proběhla kolem ní ven z domu.

Venku na kruhové příjezdové cestě stála malá drožka. Otec ji využíval, když jel někam sám. Silber, černý hřebec, kterého koupili loni na podzim, postával před ní a frkal. Toni byl zrovna skloněný a prohlížel si jeho přední kopyto. „Co je s ním?“ vyhrkla Lily, která už po těch několika schodech sotva popadala dech.

„Dobrý den, slečno Lily!“ Toni zvedl čepici na pozdrav, aniž by pustil kopyto. „Nevím, má oteklý kotník. V žádném případě takhle nemůže chodit.“

„Tak rychle sežeň jiného koně!“ Lily si otřela čelo. Už teď se začínala potit. „Mám hrozné zpoždění,“ zvolala zoufale.

Toni se staženým obočím přikývl. „Už jsem jim dal vědět, ale bude to chvíli trvat.“

Lily věděla, že má pravdu. Musel vypřáhnout Silbera, zapřáhnout nového koně, který ještě ani nebyl na dohled, a možná ho i vyhrbelcovat a vyčistit mu kopyta. „Na to není čas!“

Správce stáje si bezradně přešel rukou po hlavě. Agnes přispěchala za Lily a nervózně si mačkala zástěru. „Co si jenom počneme?“ zvolala. Na tvářích se jí pod čepcem objevily výrazné červené skvrny. „Když nepřijedeš včas, bude to katastrofa!“

„Já vím!“ Lily vzdychla a rozhlédla se kolem sebe, jako by čekala, že jako mávnutím kouzelného proutku uvidí na příjezdovou cestu vjíždět drožku. „Zatracený Franz, jen tak mě tu nechá!“ Dupla nohou jako malé dítě a nejráději by si rvala vlasy. Najednou jí pohled padl na lesklou věc opřenou o zeď vedle sloupu vchodových dveří.

Franzovo nové kolo.

Lily zkrabatila čelo. Hlavou jí prolétla myšlenka. Úplně scestná, bláznivá myšlenka. Kousla se do rtů. Mohla by si to troufnout? Ne, bylo to naprosto nevhodné. Nebo ne? Viděla obrázky žen na kolech. Jednalo se však o cyklistické závody, sportovní soutěže, a konyaly se v Belgii a ve Francii. Ne v Hamburku. A v šatech, které měla na sobě? Ne, bylo to příliš šílené. Uměla řídit, prosila Franze tak dlouho, až s ní jízdu trénoval na dvoře, i když u toho brblal. S jeho starým vysokým kolem zacházet neuměla, ale tohle bylo moderní nízké kolo, úplná novinka na trhu, takže šlo snadno ovládat. Byl to úžasný pocit, vítr ve vlasech, rachot kol na šterku. Michel kolem ní se smíchem poskakoval a pokoušel se ji chytit. Cítila se volná. Představovala si, jak sviští po příjezdové cestě na Bellevue a mizí v dálce. Ať už by chtěla kamkoli, její nohy by ji bleskurychle dovedly do cíle. Strašně záviděla svému staršímu bratrovi, že na

kole může jezdit po městě. Nechal si ho speciálně dovézt z Anglie a zaplatil za něj hrdých tři sta marek. „Jestli ho poškrábeš a já to zjistím, raději mi nechod' na oči!“ pohrozil Franz a ona věděla, že to myslí vážně.

Neměla ale přece v úmyslu ho poškrábat. Jezdit na kole byla hračka, když jste věděli, jak na to. Sice bude těžké nezachytit se sukni, ale když si bude jednou rukou držet šaty a druhou řídit... Pohlédla do bezradných tváří Agnes a Toniho. „Pošlu někoho na náměstí, aby sehnal drožku!“ navrhla Agnes, ale Lily mávla rukou.

„Než se vrátí zpátky, bude po křtu!“ Na vteřinu zaváhala, ale pak odhodlaně vykročila. S koňmi nebyla o moc rychlejší než na kole a takhle mohla alespoň okamžitě vyrazit. Jen si musela dát pozor, aby ji nikdo z pozvaných hostů neviděl.

Jinak by způsobila skandál.

Alfred Karsten se povzbudivě usmíval do tváří plných očekávání. Všichni už dorazili, první i druhý starosta Hamburku Petersen a Kirchenpauer, radní, jeho nejdůležitější investoři Gerhard Weber a Jens Borger. V záři slunce viděl zablýsknout vlasy Ludwiga Oolkerta. Trochu ho překvapilo, že vážně přišel. Oolkertovi patřil Rosenhof, první a doposud jediná velká administrativní budova v Hamburku a – pokud se mu dalo věřit – ta nejmodernější na světě. Od začátku roku sem přesunula své sídlo i lodní společnost Karsten. Přesto byl vztah mezi ním a Oolkertem mírně řečeno na bodu mrazu. Prostě si s tímto mužem nepadli do oka. Ale vážil si toho, že dnes nechal odpočívat obchody, aby Karstenovy podpořil. Samozřejmě to nedělal bez postranních úmyslů, toho si byl velmi dobře vědom. I tak to bylo ušlechtilé gesto.

Rozhlédl se. Sešla se tu polovina Bellevue a velká část Elbchaussee – a všichni se ve svých elegantních šatech a oblecích velkolepě potili. Vypadalo to, že se Hamburk dostal do varu. Dámy se ovívaly pery a vějíři a pánové si nenápadně otírali drobné krůpěje

potu ze spánků. Alfred Karsten začínal být neklidný. Bylo jen otázkou času, kdy některá z žen přestane snášet těsnost svého korzetu a horko. Manželka Gerharda Webera už byla kolem nosu trochu zelená. V přístavu to nikdy moc pěkně nevonělo, ale dnes se zdálo, že se ve vzduchu svařily všechny výpary města do jednoho přílišného zápachu, který visel ve vzduchu jako kalný opar, a dokonce i u něj vyvolával pocit tlaku v žaludku. Už hosty nemohl nechat déle čekat. Pokud Lily hned nedorazí, bude muset najít někoho jiného. Sylta ji nemohla zastoupit, podle tradice musela být kmotrou panna. Nenápadně se rozhlédl kolem sebe a cítil, jak v něm narůstá hněv. Na Lily prostě nebylo spolehnutí, bylo to pořád dokola to samé. Měla hlavu v oblacích – nebo přesněji řečeno v knihách. V zásadě to schvaloval, ale byla pak až příliš zasněná. Být vybraná za kmotru tak významné lodi, jakou je *Titanie*, byla pocta. Velká pocta. Nejenže si toho očividně nevážila, ale zdálo se, že to vůbec nechápe. Jistě, věděl, že pro ni jejich firma neznamena totéž jako pro zbytek rodiny, že jí lodě připadají nudné a nechápe, co ho na nich tak fascinuje. Ale přesto. Nějakou základní slušnost snad mohl i tak očekávat. Ta diskuse o jejím ohavném novém klobouku, kterou musel vydržet! Už jen při pomýšlení na to skřípal zuby. Ona si vážně chtěla vzít na křest lodi zelenou! Franz ji naštěstí rychle umlčel. Často byl na své sourozence příliš hrubý, ale s ním Lily alespoň nediskutovala tak dlouho. Alfred si povzdechl a rozhlédl se. Někdy si říkal, že byli se Syltou ve výchově příliš liberální. Lily měla vlastní hlavu. V zásadě se mu to líbilo, Sylta byla stejná, ale klidnější, méně vzdorovitá. Naprosto souhlasil s tím, aby ženy myslely samy za sebe.

Lily ale občas zapomínala, kde je její místo.

V tu chvíli se davem rozlehl šum, hlavy se otáčely, krky se natahovaly, lidé si mezi sebou šuškali. Z výrazu své ženy poznal, že se něco děje. Z tváře jí vyprchala veškerá barva.

„Proboha,“ zasyčela. „Co ji to jenom napadlo?“ Sylta se do něj zavěsila a zděšeně ukázala směrem k loděnici. Nyní i on viděl, co hosty i jeho ženu tolik vyvedlo z míry.

Lily dorazila do přístavu. Na hlavě měla zelený klobouk s obrovským perem. A – dech se mu zadrhl v hrdle – přišla snad definitivně o rozum? Na okamžik si myslel, že špatně vidí.

Jeho dcera seděla na kole!

Lily musela sebrat všechny síly, aby se zase okamžitě neotočila. Kolena se jí třásla. Snažila se vítězoslavně usmát do davu, který na ni zíral, ale svaly v obličejí ji nechtěly poslechnout. Plán napros-to selhal. Několikrát zabloudila a jednou dokonce upadla, když se jí šaty zachytily do řetězu. Teď měla špinavé rukavice a natržené šaty. A ještě ke všemu zapoměla, kde přesně *Titanie* kotví. Nikdy předtím tu nebyla sama. Ve spěchu zahrula za roh a najednou se k ní otočily desítky očí a upřely na ni zděšené pohledy. Teď už bylo příliš pozdě na to, aby kolo někam tajně zaparkovala.

Nejraději by se na místě propadla do země. Místo toho se ale pomalu blížila, až nakonec přede všemi zraky se vztyčenou hlavou sesedla z kola, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě. Z šepotu davu jí svrbělo na zátylku. Po těle jí stékal pot. Korzet jejím plicím nedovoloval, aby se pořádně naplnily vzduchem. V těsných šatech dokázala jen stěží ovládat svůj dech. Úzkostlivě pohlédla na malou tribunu, kde stála její rodina. I z této vzdálenosti viděla, že matka jen s námahou zachovává klid. Franz stál jako přikovaný, z Henryho tváře se vytratila všechna barva a v otci vřel potlačovaný vztek.

Lily se hlavou honily myšlenky jako o závod. Teď mohla udělat jen jednu věc: zůstat klidná a usmívat se.

Rozhlížela se kolem a hledala místo, kde by zaparkovala kolo. O pouliční lampu vedle ní se opíral nějaký muž, zřejmě přístavní dělník, který si ji měřil se zvláštním výrazem ve tváři. Byla to směs zvědavosti, úžasu... a pobavení. Lily cítila, jak pod jeho pohledem ještě víc rudne. Vysmívá se mi, pomyslela si našťavaně. Pak se ale vzpamatovala. „Byl byste tak laskav?“ zeptala se přehnaně sladce, postrčila k němu kolo a podávala mu řídítká.

V očích mu probleskl údiv. Nekonečně dlouho nereagoval. Z jeho pronikavého pohledu jí po těle přeběhl mráz. Nakonec povytáhl obočí a kolo si od ní beze slova vzal. Lily zaregistrovala, že z něj sálá jakási živočišná přitažlivost. Poděkovala mu úsměvem, který neopětoval. Když ho mýjela, cítila jeho pohled na zátylku.

Dav mezitím uvolnil uličku a ona jí nyní kráčela jako nevěsta k oltáři. Nebo jako Anna Boleynová na popraviště, pomyslela si a polkla. Měla pocit, jako by procházela smečkou vlků. S nuceným úsměvem zamrzlým na rtech se pomalu a se vztyčenou hlavou blížila ke své rodině. Šaty se přitom pokoušela složit do záhybů tak, aby rukou zakrývala díru. Téměř stejně usilovně se snažila ignorovat místy tiché, místy nepřeslechnutelné komentáře jejího příjezdu, které jí doléhaly k uším.

„Viděla jsi to, Millie? Oběma nohama přes štangli!“ „Smí se to vůbec?“ „Jsem v šoku!“ „Jak to může Karsten schvalovat?“

Lily prolétlo hlavou, že ji rodiče po dnešku určitě pošlou do kláštera někam na konec světa a nikdy v životě už ji nepustí zpátky domů. Při té myšlence ji rozbolelo břicho. Když se ale odvážila letmo pohlédnout do tváří hostů, ke svému údivu zjistila, že ne všichni vypadají zděšeně. Několik pánů se na ni pobaveně, možná až ohromeně usmálo a stará Gerda Lindmannová, nejlepší přítelkyně její babičky, se nadšeně smála a mávala na ni krajkovým kapesníčkem.

Nesměle zvedla ruku a zamávala zpátky.

Lilyina cesta na pódium poskytla její rodině čas, aby se vzpamatovala z šoku. Nejpohotověji zareagovala Sylta. „Naše překvapení se vydařilo!“ zvolala se zářivým úsměvem do davu. „Za to čekání to stálo, dámy a pánové. Naše kmotra je tady. Říkali jsme si, že speciální příležitost si zaslouží speciální entrée. Doufám, že se nám podařilo na vás udělat dojem.“

Gerda Lindmannová začala do ticha tleskat jako první. Šťouchla do dámy vedle sebe, která po chvílce váhání také zatleskala. Záhy se přidávali, nejprve sporadicky, postupně čím dál víc, i ostatní hosté.

Zejména starší dámy se stále ještě zaraženě mračily, ale celková nálada se zlepšovala.

Lily se odvážila podívat koutkem oka na otce. I on tleskal, ale bylo vidět, jak to v něm za touto fasádou vře. Franz si ji měřil s téměř nenávislným výrazem v očích. Netleskal, ale po Syltině káravém pohledu nasadil strojený úsměv.

„Tak tedy můžeme začít!“ Slovo si vzal její otec. „Je třeba myslet nad rámeček naší doby. Toto motto provází náš dnešní křest a inspirovalo nás k neobvyklému entréé mé dcery, jehož troufalost nám snad odpustíte,“ pronesl, načež si z více stran vysloužil souhlasné pokývání hlavou a několik lidí se zasmálo.

Lily pochopila, jak chytře z toho vybrusil, a s obdivem se na něj podívala. Její rodiče byli mistři v utajování nedostatků rodiny před veřejností. Díky Michelovi v tom měli roky praxe. Ale tohle byl bravurní výkon dokonce i pro jejího otce. Lily viděla, jak si lidi svými slovy a srdečností stále více získává na svou stranu, až se uvolnil i ten poslední chmurně stažený koutek úst. Když Alfred Karsten nasadil všechen svůj svěťácký šarm, nikdo mu neodolal. Geniální nápad její matky, aby celá rodina předstírala, že tento odvážný kousek naplánovala jako zábavu pro hosty, byl její záchrana.

„Naše lodě jsou tradičně vyráběny za využití těch nejlepších řemeslných postupů a zároveň jsou vybaveny nejmodernější technologií, která zaručuje bezpečnou plavbu napříč oceány. Jsme vždy o krok napřed a nebojíme se pouštět do nových výzev tam, kde jiní zaostávají,“ pokračoval otec a ona si všimla, jak je s každým slovem sebejistější. I Franz nyní spokojeně příkyvoval. Lily si samozřejmě nedělala iluze, že se přesto nedostane do řečí. Minimálně ale byla ušetřena veřejného pranýřování a mohla si zachovat tvář.

Když jí otec konečně předal slovo, Lily se stále ještě mírně třáslы ruce. Vytáhla z perlové kabelky malý zápisník a otevřela ho. Přestože byla tak nervózní, že se jí svíral žaludek, dokázala klidně dýchat. Ve tvářích jí pulzovala krev. „Jak říká Titanie, královna Elfů, po níž je tato velkolepá loď pojmenována, v Shakespearově *Snu noci*

svatojánské“ zahájila plným hlasem svou řeč a slyšela, jak vedle ní Franz tiše zaúpěl.

Nenechala se vyvést z rovnováhy. Franzovi připadalo směšné, že nechal otec všechny své lodě pokřtít podle hrdinek Shakespearových her. „Proč jim nedáš nějaké hezké německé jméno?“ reptal často, když došlo na křty.

„Naše lodě vznikly v Anglii, stejně jako většina kvalitní literatury, tak proč by nemohly mít anglické jméno?“ namítal obvykle otec v těchto situacích.

„Goethe psal taky dobře!“ brblal Franz a otec ukončil spor tím, že si syna dobíral, že nemá ponětí, co Goethe vlastně napsal, a zeptal se ho, jestli by mu nechtěl něco ocitovat, když je tak přesvědčený o jeho genialitě.

Lily lehce šfouchla svého staršího bratra loktem do žeber, podívala se do svých poznámek a pak spočinula pohledem na přítomných hostech a mírně rozechvěle, ale z paměti a zvučným hlasem citovala Titanií:

*A v Indii, když večer sladce voněl,
jsme spolu sedávaly na pobřeží a povídaly.
Zatím na moře vyplouvaly naložené lodě.
Když jejich plachty nadmuly se větrem
jak těhotné, tak přišlo nám to k smíchu...*

Její matka vedle ní zděšeně zalapala po dechu. Ta analogie byla přece jen trochu odvážná. I v davu to na chvíli překvapeně zašumělo. Ale byl to Shakespeare. Vždycky byl trochu skandální, ovšem společensky přijatelným způsobem. Těžko se mu dalo něco vytknout. Lily se usmála, protože to věděla, a pokračovala v proslovu. Když skončila, zvolala: „Teď už nezbývá než dodat: Křtím tě jménem Titanie, přeji ti šťastnou plavbu a pod kýlem vždy jen trochu vody. A křtím tě trojitým hip, hip, hurá!“ Vzala do ruky lahev šampaňského, která visela natažená v jemně tkané síťce na dlouhém laně, a vší silou jí mrštila o příď lodi. Lahev se rozlétla na kusy, kapky

šampaňského vystříkly do vzduchu a na vteřinu se zaleskly ve slunečním světle, než se rozpustily v bahnitě vodě přístavu.

Dav jásal a tleskal. Otec nejprve objal Lily, přičemž se usmál a zároveň jí dal zvednutým obočím jasně najevo, že je později čeká vážný rozhovor, a následně její matku. Henry trochu zmateně políbil Lily na tvář. Franz rozjařeně skandoval do davu a svoji rodinu ignoroval.

„To byl velice vydařený proslov, miláčku. I když ten citát mohl být zvolen trochu lépe.“ Sylta políbila dceru na čelo. „Jsem na tebe pyšná. O tom kole si ještě promluvíme!“

A pak, když sestoupili z pódia a ze všech stran přijímali gratulace, se to stalo. Náhlý poryv větru rozvířil suchý, prašný vzduch v přístavu. Ozvaly se zděšené výkřiky, jeden, dva cylindry se zakymácely a dámy si držely šaty u těla.

„Bouřka by byla pozhnáním!“ Sylta pohlédla se svráštělým čelem na oblohu a pak se odvrátila a zamrkala, protože jí vlétl písek do očí.

„Ale až budeme doma!“ zabručel Franz.

Lily se zavěsila do Henryho a také pozorovala temné mraky, které se zlověstně stahovaly na obzoru nad věží kostela sv. Michaela.

„Dej pozor, abys cestou domů nezmokla, sestřičko!“

Lily vylekaně pohlédla do škodolibé tváře staršího bratra. „Co tím chceš říct?“

„Nemyslíš si snad, že ti to kolo povezu domů, že ne? Ještě k tomu v tomhle vedru.“

„Ale...“ Lily na něj vytřeštila oči. Na to nepomyslela.

Franz nehnul ani brvou. „V kočáře každopádně není místo. Je mi jedno, jak to uděláš, ale to kolo bude dneska večer zpátky ve vile, jinak mi dlužíš tři sta marek.“

„To není fér! Nechal jsi mě tam a odjel. Já přece musela...“ Lily se dostávala do varu, ale vložil se do toho Henry. „Drahoušku, to se dá určitě nějak vyřešit. Tady v přístavu je těžké sehnat kočár, ale najdeme někoho, kdo ho za malou úplatu odveze domů.“

Franz se pohrdavě zasmál. „Chceš ho snad dát jednomu z přístavních dělníků? To kolo má větší hodnotu, než kolik si vydělají za rok. Ne, Lily se pěkně sama postará o to, aby...“ V tu chvíli se davem prohnal další poryv větru. Pleskl Franzovi kravatu do obličeje a nevybíravě ho přerušil.

Lily ucítila zatahání za vlasy, a najednou měla zvláštní pocit na hlavě. Udiveně si sáhla do kadeří. „Co to...?“ Rozhlédla se kolem sebe. Vítr jí strhl klobouk. Henry už se shýbal, aby ho zvedl, ale silný náraz větru s ním odtančil pryč, směrem k vodě.

„Můj klobouk!“ vykřikla Lily. Pak se začala smát. „Henry, rychle utíkej!“

Později přemýšlela o tom, jak neškodná, ba dokonce legrační jí ta situace v tu chvíli připadala. Henry klopytal za zeleným kusem látky a ona ho povzbuzovala a pobaveně sledovala vznešené dámy, jak pobíhají kolem jako vyplašené slepice. Nemohla tušit, že tímto dnem, touto bezvýznamnou událostí, všechno začne.

Zrovna když se Henry znovu natahoval po klobouku, zmizel mezi lodí a přístavní zdí, jako by jej v tu ránu popadla nějaká neviditelná ruka.

„Ale ne!“ Lily zasténala.

Henry tam trochu bezradně stál a hleděl do vody. Rychle k němu přiběhla. „Co budeme dělat? Byl strašně drahý! Jestli o něj přijdu, tak k tomu všemu, co už se dnes stalo, dostanu tři týdny domácího vězení.“

„Nedělej si starosti, vyřeším to!“ Henry mávl na jednoho muže z ostrahy. „Hej! Slez dolů a vylov dámě klobouk!“ Neřekl to sice nijak nevlídně, ale taky to nebyla otázka, nýbrž rozkaz.

„Henry, to po něm přece nemůžeme žádat!“ zvolala Lily.

„Proč by ne?“ Udiveně se na ni podíval. Pak si povzdechl. Zamračil se, vytáhl peněženku, zašátral v ní a podal muži minci. „Za námahu.“

Muž na okamžik zaváhal a pak si peníz vzal. Lily s hrůzou zaregistrovala jeho zbrzděné, rozedrané ruce. Muž si zul boty, popadl jedno z lan visících přes okraj do vody a slezl po něm jako opice.

„Není to nebezpečné?“ Lily chytila Henryho za paži. Ta obrovská loď byla od přístavní zdi vzdálená asi jen metr.

„Co by na tom mělo být nebezpečného, maximálně se trochu namočí!“ odvětil Henry se smíchem.

Lily cítila, jak v ní narůstá hněv. Proč ho nevytáhneš ven ty, když je to tak snadné? blesklo jí hlavou a úkosem na něj pohlédla. Nedomnívala si představit, že by v této situaci některý z jejích románových hrdinů stál jen tak opodál. Často Henryho srovnávala s muži ze svých knih. Většinou z toho vycházel vítězně, byl vysoký, měl hezkou tvář orámovanou blondatými kadeřemi, pocházel z urozené rodiny a jeho chování bylo vždy bez chybičky. Ale romány samozřejmě nebyly realita. Pokud někdo čekal, že se budou normální muži najednou chovat jako hrdinové, nejspíš se nemohl vyhnout zklamání. Ale přesto: příliš galantní to nebylo.

S obavami sledovala, jak se muž jednou rukou drží lana a druhou se snaží dosáhnout na klobouk, který však byl příliš daleko. Protože se mu to nedařilo, bez váhání se svezl do vody.

V tu chvíli se kolem nich ozvalo šumění. Zpočátku tiché, pak stále hlasitější. Lily zvedla překvapeně hlavu. Temný mrak, který ještě před chvilkou ležel nad kostelem sv. Michaela, si razil cestu přístavem. Během několika vteřin byly poryvy tak silné, že si musela přidržovat šaty, aby se jí nevyhrnuly přes hlavu. Vítr najednou vyl jako rozzuřené zvíře.

„Měli bychom se jít někam schovat!“ Henry ji chtěl odvést pryč, ale Lily se mu vzepřela.

„Počkej chvíli!“ vykřikla. Muž ve vodě bojoval se vzdouvajícími se vlnami, které unášely klobouk z jeho dosahu. Lily to znepokojeně pozorovala. Před chvílí tam přece bylo mnohem víc vody, proběhlo jí hlavou, než si s hrůzou uvědomila, že se *Titanie* pohybuje. „Pozor!“ vykřikla. „Loď!“ Muž k ní zvedl hlavu, zdálo se ale, že ji neslyší, protože plaval dál a svými pohyby od sebe klobouk stále víc odháněl. Lily se v panice rozhlédla kolem sebe a hledala pomoc. Skoro nikdo už ale nebyl nablízku, lidé spěchali ke svým kočárům a drožkám, opodál viděla svoji rodinu, jak ve spěchu sbírá věci

a loučí se s hosty. „Henry, co když ho ta loď rozdrtí?“ Lily ho odtáhla zpět ke břehu. Rozrušeně ukázala na břicho *Titanie*, které teď bylo mnohem blíže ke zdi než ještě před několika vteřinami. „Vítež žene loď proti kamenům.“

Henry si držel cylindr a pohledem sledoval její natažený ukazováček. „Ale, Lily, proto jsou přece přes zeď zavěšeny všechny ty tlusté provazy. Brzdí loď. Jinak by neustále narážela na okraj a zničila by se!“ zavolal proti větru. „No tak si pospěš, dáma čeká!“ křikl pak dolů na muže, který se mezitím zmocnil klobouku.

Lily s úlevou pozorovala, jak plave zpátky a pokouší se vytáhnout na laně. Provaz však byl příliš tlustý a porostlý slizkými řasami. Ruce mu z něj neustále sklouzávaly. Lily v jeho pohledu spatřila záblesk strachu. Musí zpátky k tomu tenčímu provazu, napadlo ji. „Pojďte sem, tady je to jednodušší,“ zavolala nervózně a klekla si na kolena.

„Lily! Tvoje šaty!“ Zničehonic se vedle ní objevila její matka, pevně ji uchopila za loket a vytáhla nahoru. „Ty ses dneska dočista zbláznila?“

„Stejně jsou roztržené. Mami, podívej se tamhle!“ Bázně ukázala na muže, který si právě nasadil klobouk na hlavu, aby se mu lépe plavalo. Snažil se vrátit k místu, kde se spustil do vody.

„Ach, můj bože.“ Sylta na něj vrhla zmatený pohled. „Co to má znamenat?“

„Vítež mi odvál klobouk do vody. Bojím se, že se ta loď..“

V tom okamžiku *Titanie* hlasitě, téměř lidsky zasténala a meze-
ra mezi trupem lodi a okrajem zmizela. Najednou už muže nebylo vidět.

„Proboha!“ Lily vykřikla. Sylta zbledla, obě ženy zároveň klesly na kolena a dívaly se přes okraj. „Vidíš ho? Kde je?“

„Jsem tady!“ Zezdola z vody se ozval tlumený hlas.

„Díkybohu! Tady seshora to vypadá, jako byste zmizel!“ zvolala Lily. Když se naklonila ještě kousek dopředu, uviděla hlavu muže, který se držel zdi. „Zvládnete se vrátit k tomu prvnímu lanu?“

„Zkusím to. Uvázl jsem mezi dvěma lany. Ale když se odsud pohnu a loď se znovu natlačí ke zdi...“

Lily se zděšeně podívala na matku. Sylta si rukou zakryla ústa. Stále ještě klečela vedle Lily. „Henry, tak udělej něco!“ zvolala.

Henry si s tou situací očividně nevěděl rady. I on se naklonil přes okraj a zdálo se, že horečnatě přemýšlí, ale k žádnému závěru nedochází. Lily se nakláněla nad vodu tak moc, že málem ztratila rovnováhu. Viděla, jak se muž pomalu protahuje podél břicha lodě. Mezera byla tak úzká, že se mu vždy, když míjel jeden z tlustých provazů, podařilo jen s námahou proklouznout.

Lily najednou po těle naskočila husí kůže.

Opět se ozvalo zašumění.

Vyděšeně vzhledla. Suché listí, vyprahlé dlouhými týdny letních veder, se prohánělo po přístavu a v ústech jí křupala zrnka prachu. V tu ránu se pod ní ozval hrůzostrašný křik.

„Proboha živého, vždyť je tam zaklíněný!“ Sylta zbledla a naklonila se dopředu.

V příštím okamžiku někdo Lily hrubě odstrčil na stranu. Padla obličejem do prachu a bradou se otřela o tvrdou zem. Udiveně se posadila. Muž v dělnickém oděvu a s čepicí na hlavě se před ní vrhl na zem a podíval se přes okraj. Stačilo mu několik vteřin, aby vyhodnotil situaci. Vyskočil a něco zakřičel. Pak doběhl k hromadě železných tyčí, jednu zvedl a vši silou ji zapřel o loď. Lily překvapeně sledovala, jak se seběhli ostatní členové ostrahy a několik přístavních dělníků, rozmístili se podél lodi a dělali totéž co on. Se zuřivými výrazy na sebe něco pokřikovali.

Zpočátku to vypadalo, že si jich *Titanie* ani nevšimla. Ta loď je tak obrovská, jak chtějí s takhle malými tyčemi něčeho docílit, říkala si Lily zděšeně. Pořád ještě seděla ve svých bílých šatech mezi muži v písku. Ale po několika vteřinách, během nichž dělníci vši silou a s rudými obličejí zabírali proti lodi, se *Titanie* podvolila a pohnula se. Nejprve tak pomalu, že to Lily vůbec nezaregistrovala, pak najednou rychleji, až nakonec muži šťouchali tyčemi do prázdna a lana, na nichž byla loď upevněna, se napnula.

„Tak honem! Vytáhněte ho!“ Muž, který ji odstrčil, neváhal ani na vteřinu. Když byla mezera dostatečně široká, chytil se jednoho

z provazů a přehoupl se přes zeď. Než jeho tvář zmizela, jeho rozzuřený pohled se na okamžik zabodl do jejího a Lily si polekaně uvědomila, že je to ten muž, kterému předtím tak drze vrazila kolo do ruky. Začala se zvedat. Henry, který celé dění pozoroval v naprostém ochromení, jí pomohl na nohy.

Muž popadl zraněného dělníka a omotal se spolu s ním lanem. Na jeho pokyn ostatní muži zatáhli a o chvílku později už oba leželi na podlaze mola a lapali po dechu.

Lily se chtěla ke zraněnému rozběhnout, ale náhle zůstala stát a zdrceně si přikryla rukou ústa. Noha muže, který jí měl zachránit klobouk, byla podivně zkroucená. Ležel obličejem k zemi, ruce za-bořené v prachu a sténal bolestí. Tam, kde měla být levá noha, zbyly jen krvavé cary a roztráštěné kosti. Musela se odvrátit, protože se jí najednou zmocnila vlna nevolnosti. „Rychle, Henry!“ zajíkla se, ale Henry už vedle muže klečel.

Zvedl nohavici a prohlížel si chodidlo, pak nahmatal pulz. „Musí okamžitě do nemocnice na chirurgii,“ prohlásil s vážnou tváří.

„Co se to tady děje?“ Alfred a Franz přišli za nimi. Sylta jim stručně vysvětlila, co se stalo.

„Tenhle den je prokletý,“ zamumlal Alfred tiše a letmo pohlédl na mužovu rozdrčenou nohu. Zbledl, odvrátil zrak a krátce si přešel rukou po spánku. „Odvezte ho do nemocnice St. Georg. Ošetření zaplatím,“ poručil mužům postávajícím kolem. Dva vzali napůl bezvědomého muže mezi sebe, ostatní běželi pro vozík.

Zraněný muž při nečekaném pohybu zařval a Lily si přitiskla ruce na uši. Nikdy předtím neslyšela nikoho takhle křičet. Když ho odnášeli, táhla se za ním krvavá stopa. Její zářivá červeň se zarývala do prachu přístavu.

„No, tak to bychom měli.“ Její otec se sehnul a zvedl klobouk, který ležel mokrý a špinavý na zemi. S výrazem chladného hněvu v očích ho vtiskl Lily do rukou. „Doufám, že to stálo za to!“ Pak vzal Syltu za ruku a odváděl ji směrem ke kočáru. Matka vrhla na Lily ustaraný pohled, ale šla za otcem. Franz je mlčky následoval.

Henry ji objal kolem ramen. Lily se jako omámená podívala na klobouk v ruce. Nádherné zelené peří bylo ohnuté a roztřepené. Věděla však, že už si ho stejně nikdy nenasadí na hlavu. Cítila se strašně. Celé to byla jenom její vina. Když pomyslela na mučivé výkřiky zraněného muže, málem propukla v pláč.

Když se otočila, znovu zachytila pohled muže, který dělníka zachránil. Právě sbíral rozházené železné tyče a házel je zpátky na hromadu. Pohlédl na ni chladně, téměř až s pohrdáním. Polkla, pak sebrala odvalu a vykročila k němu. „Mockrát děkuji, že jste...“ začala váhavě, ale Henry ji okamžitě přerušil.

„Hej, ty tam! Strčil jsi do mojí snoubenky! Spadla na zem! Koukni se, jak vypadá.“

Lily se na sebe podívala. Bílé šaty měla odshora až dolů zaprášené, perleťové rukavičky byly zcela roztrhané, dlaně měla sedřené a zakrvácené. Vůbec si toho nevšimla.

Zdálo se, že se ten muž nedokáže rozhodnout, zda mu Henryho rozčilení připadá zábavné, nebo matoucí. Chvilku si ho s rukou v bok beze slova měřil. „Stála mi v cestě!“ pokrčil nakonec rameny a hodil na hromadu poslední tyč. Když se Henry chystal vypěnit, muž se obrátil k odchodu a nechal ho tam stát. Pak se ale zarazil, otočil se zpátky a pohlédl na Lily. „Omlouvám se, jestli jsem vám ublížil. Musel jsem jednat rychle,“ řekl po krátkém zaváhání.

Lily vyděšeně přikývla. „Všechno to byla moje vina. Moc vám děkuji!“

Zdálo se, že ho její reakce zaskočila, ale nic na to neřekl.

Najednou si uvědomila, že se také musí nějak dostat domů. „Ještě máte moje kolo!“

„Přivázal jsem ho tamhle k pouliční lampě.“

„No, tak to je skvělé. Stejně potřebujeme někoho, kdo nám ho odveze domů,“ vložil se do toho Henry. „Jak se jmenuješ?“

„Jo Bolten,“ odvětil muž úsečně.

„Boltene, co říkáš, chceš ještě trochu podpořit své hrdinství a něco si přivydělat? Tahle dáma hledá někoho, kdo jí to kolo zaveze do Bellevue!“

„Zvládla přijet sem, tak co jí brání na něm dojet i zpátky?“ nechápal muž.

„Dešť, samozřejmě.“ Henry mu podával minci. „Za chvíli se spustí pořádný liják. Chceš snad, aby dostala zápal plic?“

Muž se podíval na peníz v Henryho dlaní, pak pohlédl na Lily. Ani se nepohnul.

Lily cítila, jak pod jeho pohledem zrudla. „Nemusíte to dělat...“ vykoktala. „Henry, najdeme někoho jiného, kdo...“

„Proč ho neodvezete vy?“ zeptal se muž Henryho, aniž by z Lily spustil oči. Jeho hlas nebyl ani nepřátelský, ani vyzývavý. Henry se ale rozohnil, jako by ho muž napadl.

„Mám si snad zničit oblek? Co si sakra myslíš? Za chvíli bude lít jako z konve, z města bude bahnitá poušť.“

Přesně v tom okamžiku začalo pršet. Těžké, studené kapky hlasitě pleskaly o zem kolem nich a pálily Lily na tvářích a šíji. „Tak co bude?“ křikl Henry a ochranně se k sobě Lily přivinul. „Kolo je potřeba dovést do Karstenovy vily. Určitě ji znáš.“

Vypadalo to, že muž si deště vůbec nevšiml. Kapal mu z tmavých vlasů do obličeje. „Karstenova vila?“ Na okamžik se zamyslel. „Mám ještě něco na práci. Přivezu ho dneska večer,“ řekl.

„A ať je v perfektním stavu!“

„Henry!“ Lily se příšerně styděla. „Vždyť nám prokazuje laskavost!“

Muž nehnul ani brvou, Henrymu neodpověděl ani se na něj nepodíval, prostě se jen otočil a odešel. Henry tam pořád ještě stál s nataženou dlaní. Teprve teď si Lily všimla, že si muž minci nevzal.

Ta krysa byla nemocná, o tom nebylo pochyb. Jo už ji nějakou dobu pozoroval. Opřený o zeď dvorku sledoval, jak se zvíře potácí a bez přestání se třese jako v deliriu. Černá očka mělo zkalená, na čumáku mu ulpívala krev.

Jo nesnášel krysy, připomínaly mu chvíle ve vězení, kdy mu ve tmě začaly ohlodávat prsty na nohou. Když byl malý, vplížila se k nim jednou krysa do postele a zakousla se bratrovi do ucha. Ještě dnes bylo vidět místo, kde mu z něj kousek uhrzla. Wilhelm dostal strašlivý zánět a otec musel na léčbu vynaložit značnou část svého ročního platu.

Zvíře u jeho nohou si zřejmě uspořádalo bohatou hostinu ze shnilých odpadků ve čtvrti. Bylo tak tlusté, že vláčelo břicho v blátě. Krysy jsou tu očividně jediné, kdo se může dosyta najíst, pomyslel si Jo hořce a vyplivl na zem drobek tabáku. Ale to, co potřeboval zařídit, nešlo udělat v Bellevue.

To šlo jenom tady. V černém srdci Hamburku.

Po cestě k baráku, jehož adresu měl napsanou na lístku v kapsce vesty, minul víc prostitutek a žebráků, než dokázal spočítat. Zápach hniloby z vodních kanálů se mísil s dýmem z bezpočtu komínů. Zanedbané děti, které sotva chodily na nohou zkroucených křivicí, se praly o klacky a prázdné konzervy. Jo věděl, jaké to je tady vyrůstat. Páchnoucí uličky čtvrti Altstädter Gängeviertel mezi ulicemi Steinstraße, Spitalerstraße a Niedernstraße byly i jeho domovem. Mezi ním a těmi dětmi byl ale jeden rozdíl. On měl práci, vydělával peníze, dokázal svoji rodinu držet nad vodou alespoň do té míry, že už se jeho sourozenci v noci nebudili hladu.

Až příliš dobře chápal strach a zlost ženy, která se dnes pustila do Karstenových. Když měl tehdy jeho otec smrtelnou nehodu, nějakou dobu si byl jistý, že všichni zemřou. Když se k sobě v noci choulili a kručení v žaludku jim nedalo spát, představoval si, jak tam budou ráno ležet umrzlí a mrtví hladý. Leni nakonec opravdu zemřela. Byla moc malá a její tělo příliš zesláblé. Když přišla zima a v bytě bylo tak chladno, že byly přikrývky po ránu úplně ztuhlé mrazem, stačilo první nachlazení. Usnula v matčině náručí, byla to už jen kostra potažená kůží, velké modré oči tázavě upřené na něj, jako by chtěla vědět, jak mohl dopustit, že musí tolik trpět. Bylo to hrozné, nejtemnější chvíle jeho života. Ještě dnes se mu zjevovala v nočních můrách, probouzel se celý zpocený, když stála u jeho postele, malá vyhladovělá postava, která na něj vyčítavě pouličila oči ze tmy. Probudil se pokaždé, když mu její kostnaté prstíčky obemkly paži. Někdy se mu zdálo, že její dotyk cítí i poté, co už dávno seděl na posteli, lapal po dechu a snažil se na ty obrazy zapomenout.

Neměli peníze na řádný pohřeb, a tak ji pochovali v anonymním hromadném hrobě. Jeho malá Leni, nejmilejší a nejchytřejší holčička, jakou kdy poznal. Snil o tom, že jí jednoho dne nechá postavit důstojný pomník. Ani dnes to ale neměli zrovna lehké. Bylo jich prostě moc, život ve městě byl příliš drahý, nájmy v Gängeviertelu rok od roku nehoráznější. Přesto nemohli odejít, měl tady práci. Nové boty vždycky někdo potřeboval. Matce se mezitím narodily další dvě děti a Joovy dospívající nevlastní bratry nebylo snadné nasytit. Oba jejich otcové se vypařili. Nemohl jim to mít za zlé. Kdo by taky chtěl být zodpovědný za tak velkou rodinu?

Krátce po Lenině smrti bylo Joovi dvanáct let. V den jeho narozenin si ho matka vzala stranou. „Jsi nejstarší ze všech. Tvůj otec už tu není, takhle to dál nejde. Potřebuju tě!“ Napsala lístek, celé dopoledne se ho snažila co nejlépe umýt, a pak vyrazili. Pamatoval si na matčinu zpocenou ruku, která ho táhla tlačenicí města, a na strach, který u něj vyvolával pocit tlaku v žaludku. Když konečně dorazili k vile, vyrazilo mu to dech. Nikdy předtím takový dům neviděl, ta okázalost byla nepředstavitelná. Jeho nejspmělejší představy předčila

i kancelář, do které ho odvedl sluha poté, co si od něj přezíravě vzal čepici. Za normálních okolností by ho tu nikdy nepřijali. Nenechali by ho ani se přiblížit a odehnali by ho kopanci. Jeho matka však zaklepala na zadní dveře a spustila sérii událostí, kterým dodnes pořádně nerozuměl. Strčila ho do kuchyně, ujistila se, že má v ruce lístek, na rozloučenou mu pošeptala „Nezvorej to!“ a byla pryč. Malý Jo tam stál a čekal, zatímco si ho několik sluhů s nelibostí prohlíželo a bezostyšně o něm mluvilo.

Nejprve ho odvedli do velké haly, pak do salonu, kde čekal snad celou věčnost a neodvažoval se pohnout. I sem s ním poslali sluhu, který se opíral o zeď a sledoval každý jeho pohyb, aby se ujistil, že nic neukradne. Bylo to tak lepší, protože Jo viděl v bezprostřední blízkosti nejméně deset předmětů, které by si okamžitě strčil do kapsy, kdyby byl o samotě. Hlad posledních měsíců v něm potlačil jakékoli zábrany. Znal v Hamburku místa, kde by za hodiny za svými zády jistě dostal dvacet marek. S tím mohli vyžít celý měsíc.

Když ho nakonec odvedli do kanceláře, muž se lví hřívou mu připadal jako samotný Bůh. Trůnil před oknem s výhledem na jezero Binnenalster a radnici. Zezadu do místnosti dopadalo světlo, rudozlatě se mu lesklo ve vousech a budilo dojem, jako by ho obklopovala svatozář – což při zpětném pohledu nemohlo být ironičtější. Psací stůl byl z poloviny tak velký jako jediný pokoj, v němž žil Jo s celou rodinou.

Jo tam stál, nejjistě se škrábal na rukou a čekal, až si ho někdo všimne. Když se tak nestalo a v uších mu po chvíli začal dunět tikot hodin, odkašlal si. Nejprve tiše, pak trochu hlasitěji. „Tohle vám mám dát!“

A i když dodnes nevěděl, jak se to stalo – od toho dne pracoval pro Ludwiga Oolkerta, nejzámožnějšího obchodníka v Hamburku. V průběhu let se stal jakousi Oolkertovou neviditelnou pravou rukou. Jako jeho asistent byl zodpovědný za najímání lidí, znal všechny pracovníky loděnice jménem a koordinoval provoz v přístavních skladech. Měl však i jiné úkoly. Obchody, o kterých nevěděl nikdo kromě něj, Oolkerta a lidí, s nimiž je uzavírali.

Od té doby se v jeho životě téměř všechno zásadně změnilo. Sice už nikdy nevstročil do školy, zase ale měli dost jídla a slušný byt. Když byl Jo starší, mohl si dokonce dovolit vlastní malý pokoj, a přesto dokázal dál živit rodinu. Někdy měl pocit, že se starým životem odložil i část své identity. Ale tady, v uličkách svého dětství, jako by to na něj na každém rohu volalo, že nikoho neobalamutí. Odtud pocházel a sem bude vždycky patřit.

Podíval se na zelenou pěnu, která se vytvořila na kaluži moči vedle něj. Naposledy vyšel ze dvora, zapátral pohledem v malé uličce a rozhodl se, že ještě počká, dá si jednu cigaretu a pak se vrátí zpátky. Držení samo o sobě nebylo trestné, ale prodej bez koncese ano. Pokaždé to byl nejistý obchod. Možná jim do toho něco přišlo, možná je někdo přepadl. Jo sám už byl při předávce dvakrát přistižen, ale Oolkert ho z toho vysekal. I když naposledy to trvalo strašně dlouho a on už myslel, že v té tmavé vězeňské cele chcípne. Každopádně k tomu moc nechybělo. Jo zarytě mlčel. Pokaždé, když během bezpočtu výslechů po kopancích do břicha téměř upadal do bezvědomí, myslel na své sourozence a na matku. Když tu nebude, skončí všichni na ulici. V jednu chvíli se otevřely dveře cely a víc mrtvého než živého ho vyhodili na ulici.

I když spoléhal na to, že ho Oolkert z většiny průšvihů nějak dostane, zas tak rychle to nepotřeboval znovu zažít. Jestli brzy nepřijdou, vypadne odsud.

V tom okamžiku krysa zapískla a on sebou trhl. Zrovna když se jí chystal uštédřit kopanec, poskočila, vyrazila vpřed, jako by něco zavětrila, a zmizela za nejbližším rohem. Jo si překvapeně zastrčil cigaretu do koutku úst a následoval ji. Když zahrnul za roh, otevřela se před ním známá přístavní scenérie. Krysa prosvištěla jako střela mezi sudy a ocelovými pláty, jako by se chtěla vřítit rovnou do vody. Ale místo aby se vrhla přes okraj, vyšplhala překvapivě zdatně na obrovský uzel lana. Jo se podíval na loď, ze které lano viselo. Při pohledu na modro-bílou vlajku ho polilo horko. *Ofélie*, vlajková loď Karstenova rejdařství. Po tom, co se dnes ráno stalo Paulovi, mu to přišlo jako zlé znamení.

Krysa chvíli seděla na velkém uzlu a vypadalo to, že z něj každou chvíli přepadne. Pak se ale narovnal a začala po tlustém provazu šplhat. Má obdivuhodně pevnou vůli, pomyslel si Jo, zatímco bloudil pohledem po přístavu. Zdálo se, jako by spleť stožárů obrovských plachetnic zatemňovala nebe jako neproniknutelná pavučina. Parou poháněné jeřáby s duněním vykonávaly svoji práci, nakladači, přístavní dělníci a skladníci, kteří tu dřeli od rána do noci, hlučně nakládali zboží na bárky a čluny. Do Hamburku denně přicházely obchodní artikly z celého světa: cukr, vlna, tabák, stroje, káva a čaj. Hladina hluku byla enormní, stejně jako zápach, ale Jo to vůbec nevnímal. Tohle byl jeho domov.

Na okamžik zaváhal, pak zvedl velký kámen, který se odlomil ze zdi. Přimhouřil oko a zamířil. Kámen minul krysu o několik centimetrů a s plesknutím spadl do špinavé přístavní vody. Jo se sehnul pro další kámen, ale než stihl zvednout ruku, krysa vyšplhala na zábradlí a zmizela na palubě. Chvilku se za ní díval a pak mrštil kámen do vody. Vtom si vzpomněl, že má domluvenou schůzku, a spěchal zpátky na místo setkání. Jakmile znovu vkročil do špinavé uličky, která jako by pohlcovala všechno sluneční světlo, a opřel se o zeď, bylo mu jasné, že z toho nic nebude.

Bylo moc pozdě. Už nepřijdou.

Tenhle kšeft nevyšel.

Sylta Karstenová stála za psacím stolem svého muže a dívala se mu přes rameno. Jako vždy, když byla v jeho pracovně, jí přepadl zvláštní pocit vyloučení. Měla ráda tu vůni staré kůže a papíru, která se linula z polic knihovny. Ale cítila, že sem nepatří. Byl to pánský pokoj, místnost, v níž se přijímala důležitá rozhodnutí a vyjednávalo o věcech, kterým nerozuměla. V manželství byli s Alfredem partneři. Sice měl vždy poslední slovo, ale v domácnosti a všech společenských záležitostech jí nechával volnou ruku. O výchově dětí se radili spolu, což zdaleka nebylo samozřejmé. Po jeho boku se cítila důležitá a vyslyšená a byla mu za to vděčná. Tady ale neměla žádné slovo. Její

rukopis neneslo dokonce ani vybavení pokoje, byla to stará kancelář jejího tchána a těžký dubový nábytek svědčil o mnoha desetiletích práce dynastie Karstenů.

„Víš, že se tvoje písmo do puntíku podobá písmu tvého otce?“ zeptala se.

Alfred pokračoval v psaní, ale podle pohybu jeho vousů poznala, že se usmál. Dokončil větu, pak odložil plnicí pero a zaklonil se dozadu tak, že hlavou spočinul na její hrudi. „Vážně?“

Políbila ho na tvář a objala ho, aby se mu mohla zlehka opřít o rameno. „Jsi mu podobný i v jiných věcech, tak by tě to nemělo překvapovat.“

„Což se o našich dětech říct nedá, že?“ povzdychl si a ona ustaraně přikývla. „Dnes Lily šokovala skutečně celý Hamburk! Pořád tomu nemůžu uvěřit. Co ji to jen napadlo?“

Její muž s vážnou tváří zavrtěl hlavou. „Ohrozila pověst naší rodiny!“

„Abychom jí nekřivdili, je třeba říct, že to nebyla úplně její vina,“ namítla Sylta. „Franz prostě odjel bez ní a...“

„Franz neměl na vybranou. Ještě nebyla ani oblečená, když měli vyrážet. Všechno mi řekl. A navíc netušil, že Silber kulhá a ona nemůže jet drožkou! Ale promiň, drahá, přerušil jsem tě.“ Podívala se na něj s vyčítavě zvednutým obočím, načež ji gestem provinile vybídl, aby pokračovala.

„Jen si zkrátka myslím, že musíme uvážit všechny okolnosti. Lily není neposlušná schválně, to přece víš. Nechce nikomu ublížit, jen je někdy...“

„Nepřemýšlí. Už není dítě, sakra, je zasnoubená! Je to mladá dáma. Přitom se chová jako vzdorovitý školák.“

Sylta mlčky přikývla. Už nebylo nic, co by mohla říct na Lilyinu obhajobu. „Taky nevím, co to do ní vjelo,“ zašeptala. Bojovala se svými pocity. Na jednu stranu i ji chování dcery šokovalo a naštválo. Když Lily přijela na kole, myslela, že hrůzou omdlí. Na druhou stranu ji chtěla ochránit před manželovým hněvem, o němž věděla, že v něm doutná a jen čeká na to, až bude moct vystoupat na stále

ještě klidný povrch. Kromě toho – stálo ji trochu přemáhání si to přiznat – Sylta obdivovala Lily za její odvalu. Byla tak nebojácná, tak jiná než ona sama. Ona by se nikdy neodvážila udělat to, co dnes udělala její dcera. Lily měla něco, co jí samotné chybělo. Syltina vzpoura probíhala pouze v její hlavě. Zato Lily... Alfredovi to říct nemohla, ale dělala si starosti. Svět procházel změnou. Socialisté byli na vzestupu a ve struktuře společnosti se objevovalo stále více drobných trhlin. V Hamburku to byl stále ještě spíše tichý šepot na pozadí, dostávaly se k nim zprávy z Paříže a Londýna, v ulicích se občas děly podivné věci. Ženy vznášely požadavky. V Anglii a ve Švýcarsku už směly studovat a hlasy, které požadovaly to samé i zde, byly stále silnější. Sylta věděla, že pokud se bude Lilyin vývoj ubírat stejným směrem jako doposud, nakonec se dostane do potíží. Byla chytrá a zvědavá. A její matka se obávala, že jí lákadla moderního světa až příliš uçarují. Henry pro ni byl dobrá partie, ta nejlepší, jakou mohli najít. Byl ze staré školy, spravedlivý a klidný, otevřený některým novinkám, ale přesto tvrdý tam, kde to bylo zapotřebí. Kdyby zákon nevyžadoval, aby Lily přestala pracovat, jakmile se vdá, on by to po ní stejně chtěl. Obávala se však, že se bude Lily v manželství s ním nudit. Sylta si tiše povzdechla a roztržitě políbila manžela na tvář. Nezbyvalo než doufat, že se jí brzy narodí děti a přinese jí to rozptýlení. Lily nebyla jako většina žen, ruční práce ani lekce hudby ji nezajímaly. Její velkou vášní byla četba, hltala knihy a nemohla se nabažit příběhů a zábavy, kterou jí to přinášelo. Existoval ale jeden důvod, proč tolik lidí nesouhlasilo s tím, aby ženy příliš četly: knihy vzbuzovaly touhy a očekávání, které život nedokázal naplnit. Sylta to věděla až příliš dobře, svoji vášeň pro příběhy předala Michelovi a Lily. Uvědomovala si však, kde je její místo, a věděla, že to v jejím životě zůstane v rovině fantazií. Dívku jako Lily ale mohlo v měnícím se světě příliš mnoho tužeb a očekávání dostat do opravdových potíží.

Konečně ta chvíle nastala. Však už to trvalo dost dlouho. Otec tohle dělal s oblibou: když se něčím provinili, dopřával jim čas, aby o svém chování přemýšleli a klepali se strachy z nadcházejícího kázání a trestu. Lily však dnes s překvapením zjistila, že je jí to téměř jedno. Vzhledem k nehodě na lodi jí to celé připadalo směšné. Nějaký muž byl těžce zraněn a oni se rozčilují kvůli klobouku a kolu. Byla si skoro jistá, že otec to vidí stejně, a lehkým krokem seběhla ze schodů. O to víc ji překvapilo, že v kanceláři není jenom on, ale i její matka.

„Lily! Pojď dál.“ Mezi Alfredovým obočím se okamžitě objevila příkrá vráska.

Lilyina bezstarostnost byla ta tam. Zavřela za sebou dveře a přistoupila k psacímu stolu. „Chtěli jste se mnou mluvit?“ zeptala se a nejprve pohlédla do přísné tváře svého otce, poté do ustarané, ale neméně přísné matčiny tváře.

„Přesně tak. Asi tušíš, o co jde.“

Přikývla. Zřejmě z toho nevyvázne tak snadno, jak doufala.

„Tvá matka a já jsme z tebe velice zklamaní,“ začal hned otec. „Co zklamaní, přímo zděšení! A nejen my. Tvá babička je rozčilením celá bez sebe! Když se o tom dozvěděla, musela si vzít prášek na uklidnění a hned si šla lehnout.“

Aha, odtud vítr vál. Babička už jistě otci pořádně promluvila do duše a tím celou záležitost značně zdramatizovala. Stará Gerda Lindmannová se cestou domů zřejmě zastavila ve vile a svou nejlepší přítelkyni do všeho zasvětila. Lily vážně nedokázala pochopit, jak spolu ty dvě ženy mohou vycházet. Její babička byla pravý opak mladší, otevřené a světácké Gerdy, která nikdy nebrala nic vážně a naplno si užívala života. Oproti tomu Kittie Karstenová se jako většina lidí její generace upínala na společenská pravidla jako na záchranné lano, které je všechny chrání před záhubou. Sice byla s přibývajícím věkem trochu mírnější a kvůli bolesti končetin téměř nevycházela ze svého pokoje, ale jejího pověstného hněvu se Lily obávala víc než otcova.

„Dnes jsi dala v sázku pověst naší rodiny!“ Alfred se tvářil velmi vážně. „A víš, co ti vždycky říkám...?“

Lily si tiše povzdechla. „Pověst je vůbec to nejdůležitější. Když je pověst rodiny v troskách, utrpí pověst firmy, a když trpí firma...“ spustila ohranou písničku, kterou slyšela během svého života už tisíckrát.

Alfred Karsten vztekle udeřil dlaní do stolu, až sebou polekaně trhla. „Tenhle tón si vyprošuji!“ zařval. „Máš z toho všeho legraci?“

„Ne, samozřejmě že ne, ale...“ nadechla se k odpovědi, ale nechal ji domluvit.

„Zníš znuděně. Jdu ti snad na nervy? Hm? Nebo tvoje matka?“ Dostal se do ráže a Lily viděla, že Sylta celá nesvá lomí rukama. Její otec neztrácel nervy často, ale když už se tak stalo, létaly blesky.

„Existuje důvod, proč ti tyhle věci vtoukám do hlavy pořád dokola, Lily.“ Vstal a energicky přecházel po pokoji. „Když utrpí pověst firmy, utrpíme tím všichni! Bez lodní společnosti nemáme nic! Nic, rozumíš? Nemáme žádné tituly ani jména, o která bychom se mohli opřít, ani bohaté příbuzenstvo, které by nám krylo záda. Myslíš si, že pracuju celý život, každý zatracený den, a tvůj bratr také a před námi naši otcové a dědové, abys z nás pak ve městě dělala hlupáky?“ Udělal rozmáchlé gesto rukou a zvolal: „Nelíbí se ti dům, ve kterém žiješ? Tvůj pokoj, tvoje šaty? Tvůj ohavný nový klobouk? Co myslíš, čemu za to vděčíme? Firmě! A proč si myslíš, že ta firma funguje?“ Nečekal na odpověď a Lily se nepokoušela mu ji dát. Mlčky se dívala do země. „Protože máme dobré jméno. Spolehlivé jméno. Jméno bez skandálů!“ burácel. „A tak to také zůstane. Proč musíme tvého mladšího bratra tak chránit?“ Najednou začal mluvit klidněji, ale s hlubokou hořkostí v hlase. „Protože společnost neodpouští přešlapy. Protože jsou určité věci, které se nesmějí stávat. To už bys přece měla chápat. Pokud takové věci přesto existují, musí zůstat v rodině. Nesmějí proniknout na veřejnost.“

Když začal mluvit o Michelovi, Lily k němu polekaně vzhledla. Najednou cítila, jak jí hučí v uších. Nepočítala s tím, že na něj přijde řeč.

„O Michela tady přece nejde,“ okamžitě namítla její matka a Lily viděla, jak se otcova ramena při zvuku jejího hlasu hned trochu uvolnila. „Dnes se jedná o Lily!“

„Máš pravdu.“ Odkášlal si, dosedl zpátky na židli a ztěžka oddychoval. „S tvou matkou jsme se rozhodli, že tvé chování nemůžeme tolerovat. Ode dneška máš na měsíc domácí vězení. To znamená žádné plesy a večírky, žádné vyjížďky s Henrym ani procházky s Michele. A jestli během léta provedeš ještě něco dalšího...“ – naklonil se dopředu a pronikavým pohledem se jí zadíval do očí – „... a tím myslím třeba i úplnou maličkost, milá dámo, nebudeš už chodit do učitelského semináře!“

„Cože?“ Lily konsternovaně zalapala po dechu. „To přece nemůžete udělat!“

Její otec netrpělivě mávl rukou. „Ty víš, že je mi to stejně trnem v oku. Souhlasil jsem jenom proto, že to tvoje matka považovala za dobrý nápad. K čemu vzdělání, když stejně nebudeš moct pracovat, až se vdáš za Henryho? Učitelkami se stávají pouze ženy bez rodinného zázemí, bez manžela, bez vyhlídek do budoucna. Ty i tvé přítelkyně tohle všechno máte a zabíráte místo na semináři někomu, kdo by ho mohl potřebovat. Víím, že je to teď v módě. To ale nic nemění na tom, že to děláte čistě z kratochvíle. A pokud by si to Henry přece jen rozmyslel a nechtěl si tě vzít, což by mu po dnešku nikdo nemohl mít za zlé, zůstaneš u nás. A pokud bych, nedejbože, jednoho dne nečekaně zemřel – což by se jistě stalo kvůli tomu, že mě trefí šlak z chování jednoho z mých dětí –, Franz se o tebe postará. Jsi zabezpečená ze všech stran. Seminář pro učitelky je privilegium, které ti dopřávám, protože jsi moje dcera a já chci, abys byla šťastná. Ale jestli mě ještě jednou zklameš, tenhle sen pro tebe skončí. A sice definitivně. Rozuměla jsi?“

Lily mlčky přikývla. Cítila, jak se jí roztřásl spodní ret, a zaryla nehty do dlaně. Nebude plakat! „Mrzí mě, co se dneska stalo. Nechtěla jsem naší rodině uškodit, nepřemýšlela jsem!“ hlesla nesměle, zatímco jí po tváři stékala první horká slza hanby.

Její otec přikývl a trochu se uklidnil. „Dobře. Rád slyším, že uznáváš svou chybu. Můžeš jít do svého pokoje.“

Lily se otočila a vyběhla z místnosti. Když za ní zapadly dveře, z hrdla se jí vydral vzlyk.

Najednou sebou trhla. Kai, sluha jejího bratra, se opíral o stěnu vedle dveří a viditelně se vyděsil, když se tak náhle vyřítla z pokoje.

„Slečno Lily... Promiňte, prosím!“ vykřikl, ale ona na něj jen vrhla zlostný pohled a vyběhla, jak nejrychleji mohla, po schodech do pokoje. Zrovna když se za sebou chystala zabouchnout dveře, ozval se za ní zastřený hlas:

„Illy, co u děláš?“

S pronikavým výkřikem se otočila. Michel se na ni tázavě podíval. Jeho mandlové oči za silnými brýlemi zvědavě zamrkaly.

„Micheli, tys mě tedy vyděsil! Zrovna jsem si chtěla jít číst. Co tady děláš, ty nemáš vyučování?“

Zachmuřeně přikývl. „Utekl!“ zvolal chraplavým hlasem a očividně měl ze svého žertíku velkou radost, protože se rozesmál a plácal se rukama do stehien.

Lily se taky musela smát a hned se cítila o něco lépe. „Už zase? Slečna Söderlundová z tebe jednou zešediví!“

Tahle myšlenka mu patrně připadala ještě zábavnější, dostal záchvat smíchu a vzápětí se musel posadit, protože začal lapat po dechu.

„Jenom klid! Zase jsi to trochu přehnal!“ Lily si vedle něj klekla, vytáhla kapesník, který neustále nosil v kapse, a otřela mu koutek úst, z něhož mu vytékala slina.

Michel často nechával otevřenou pusku a nevšiml si toho. Dýchací cesty mu nefungovaly, jak měly, při nadechování sípal, a když se smál, často se při tom dávil. Jeho příznaky se v průběhu let jenom zhoršovaly. Lily věděla, že na to neexistuje žádný lék, i když tato nemoc nebyla prakticky vůbec prozkoumaná. Její matka proto velmi dbala na to, aby se choval klidně. Bylo mu ale teprve šest let a jeho duševní vývoj byl zpomalený. Dítěti nemůžete říct, aby bylo

pořád v klidu. Obzvlášť ne tak živému – a především vzpurnému – dítěti, jako byl Michel.

„Pojď, můžeš se schovat v mém pokoji!“ zašeptala a jeho tvář se ihned rozjasnila. Lily ho políbila na hlavu a táhla ho dovnitř.

Zatímco jel Jo na kole nahoru po Bellevue a vyhlížel Karstenovu vilu, musel myslet na tu mladou ženu v bílých šatech. Opravdu na kole absolvovala celou cestu přes město až do přístavu? A navíc v tomhle směšném oděvu s kanýry? Nemohl si pomoci, ale obdivoval ji za to. Dokonce i on se už začínal lehce potit. Ještě nikdy neviděl dámu na kole, ten pohled v sobě měl něco přitažlivého. Charliemu by vypadly oči z důlků, nemohl se dočkat, až o tom svému nejlepšímu kamarádovi později u piva řekne. Když tam přijela, hned mu bylo jasné, že si to takhle neplánovala – a že navíc minimálně jednou upadla. Ten šok v její tváři, když náhle uviděla všechny ty lidi... Bylo to k popukání. Téměř slyšel, jak jí buší srdce. Na okamžik čekal, že se otočí a uteče.

Zpovzdálí sledoval ceremonii a poslouchal její řeč. Celý ten humbuk kolem lodi mu připadal směšný. Nevěděl, kdo je Shakespeare, ale zdálo se, že si ten chlap nebere servítky, a to se mu líbilo. Taky se mu líbilo, že se ta mladá žena očividně baví tím, že upjatou společností trochu otrásla. Vůbec na ní bylo něco, co ho přitahovalo. Nebyla tak líbezná jako ostatní vznešené dámy, zato byla zvláštním způsobem přímá.

Samozřejmě že to kolo nevezl zpátky pro nic za nic. Proč by si měl nechat něco nařizovat od takového idiota, jako je von Cappeln? Chtěl si promluvit s Alfredem Karstenem kvůli té nehodě.

Jo znal toho zraněného dělníka už dlouho. Paul Herder byl dobrý člověk, loajální a pracovitý, nikdy se ničím neprovinil. A teď už nebude moct pracovat. Měl tři malé děti a Jo věděl, že to se zdravím jeho ženy nevypadá moc dobře. Karsten sice chtěl zaplatit léčbu – amputaci pod kolenem, jak se dozvěděl, když se na Paula v nemocnici ptal –, ale kdo zaplatí zbytek? Kdo jim dá peníze na všechny ty roky,

kdy budou děti muset něco jíst? Jo tušil, že je to beznadějně, ale chtěl si s Karstenem promluvit a apelovat na jeho dobré srdce. Dost na tom, že přes veškeré úsilí odborů a protesty dělníků stále ještě neexistovalo žádné odškodnění, když se při práci někdo zranil. Ale tohle nebyl pracovní úraz, ten muž prokázal laskavost Karstenově dceři a byl teď do konce života zmrzačený. Pokud Paul amputaci vůbec přežije, skončí on i jeho rodina na ulici. Jo viděl, že si ta mladá žena svou vinu v té záležitosti uvědomuje. Třeba by mohla mít na svého otce nějaký vliv. Musel to alespoň zkusit. Nikdo jiný se Paula nezastane.

Když vyjížděl na kole po cestě plné zeleně, kolem kvetoucích keřů a starých dubů, z nichž ještě po dešti kapala voda, snažil se nenechat se tou nádherou ohromit. Karstenova vila mu blahobyť rodiny doslova křičela do tváře. Několikapatrový dům přímo na břehu Alstery se svými cimbuřími, věžičkami a kruhovou příjezdovou cestou podobal malému zámku. Bylo to klidné, tiché místo plné elegance. Rozhlédl se kolem sebe. Čerstvě posekaná tráva, květiny a k tomu opojná vůně kávy a jídla. Tak čistý vzduch už dlouho nedýchal. Obyčejně se příliš hlubokým nádechům vyhýbal.

Z fasády, po níž se pnuly růže, na něj shlížely sochy cechovníků. Nepochybně měly návštěvníkům připomínat dělnický původ rodiny. Jo si pohrdavě odfrkl a hodil kolo na vlhký trávník před vilou. Na takový původ byl člověk hrdý, jen když to někam dotáhl. Movití obchodníci vybudovali své bohatství na potu dělníků, zatímco ti, kteří se den co den lopotili do zemdlení, jen tak tak přežívali. Kde je spravedlnost, kde je solidarita? pomyslel si při pohledu na fasádu domu.

Jo se účastnil křtu, protože jeho šéf rodinu Karstenových už dlouho bedlivě sledoval. Karsten doposud vytrvale odmítal nechat své lodě stavět v Oolkertově loděnici, přestože už byla tou největší v Hamburku. Neustále se tvrdošijně obracel na Flensburg a Liverpool. Sice nevěděl, proč přesně, ale dostal pokyn, aby vyzvěděl nějaké informace a vše pozoroval. Karstenovo jméno mu tedy bylo dobře známé. Ale ještě nikdy nebyl tady.

Nerozhodně postával ve dvoře. Z otevřeného okna do kuchyně se ozývalo tiché klapání. Zatímco se ještě rozhodoval, zda má zazvonit

u domovních dveří, nebo u zadního vchodu, což by bylo adekvátní jeho postavení, najednou uviděl nahoře na jednom z balkónů záblesk něčeho zrzavého. Se svrašťelým obočím zaklonil hlavu a rukou si zastínil oči. Zpoza břechtanu se vynořil obličej. Dolů na něj plaše shlížela ta mladá žena z dnešního rána. Když se jejich pohledy setkaly, zkoprněla. Jo se pro sebe ušklíbl. Očividně ho pozorovala. Zamával na ni. O vteřinu později uslyšel kmitnutí ve větru a něco tvrdého ho bolestivě udeřilo do ramene.

„Hej!“ Vyděšeně uskočil stranou a třel si pulzující paži. Pak se sehnul a zvedl knihu, která ho před chvilkou málem usmrtila. Kresba na obálce mluvila za vše. Romantický brak. Po tváři mu znovu přeběhl úšklebek. Jasně, pomyslel si a listoval knihou, která obsahovala několik názorných kreseb. Její snoubenec patrně nedokázal zcela uspokojit její tajné touhy. Pobaveně se usmál, přejel si rukou po bradě a otočil stránku. V tu chvíli se otevřely domovní dveře a objevila se služebná v černobílé uniformě.

„Johannes Bolten? Pan Karsten s vámi chce mluvit!“ řekla bez pozdravu. Jo se zmohl jen na překvapené přikývnutí. Povýšeně na něj pohlédla. Už to znal a věděl, že dokonce i v rámci dělnické třídy panuje hierarchie, a služka se očividně domnívala, že on v ní má mnohem nižší postavení než ona. „Zadním vchodem!“ poručila mu, jako by byl úplně natvrdlý, a ukázala doprava. Pak energicky zavřela dveře.

Jo se zamračil. Co mu tak mohl Karsten chtít? Otočil se čelem do dvora, ale neušel ani dva kroky, když se za ním znovu rozléty dveře a po schodech sbíhala mladá žena se zrzavými vlasy. Udýchaně se před ním zastavila. Tváře jí hořely.

„Nemusíte za mnou běhat, stačí říct a jsem vám k službám,“ zadržoval Jo a musel se smát, když na něj polekaně zamrkala. Chvilku na něj hleděla široce otevřenýma očima a on viděl, že jsou zářivě světle modré.

„Já... Trefila jsem vás?“ zeptala se namísto odpovědi a on chvíli nevěděl, co tím myslí. Pak si všiml jejího pohledu směřujícího ke knize, kterou držel v ruce.